

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10C/106/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113206602
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6113206602.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom P. X. J., vo veci navrhovateľa M. A. Q., Q..J..H., XXX XX B., X. X, D.: XX XXX XXX, zastúpeného K. A., Q..J..H., XXX XX B., X. X, D.H.: XX XXX XXX, proti odporcom - 1) F. F., Z.. XX. F. XXXX, T. X) X. F., Z.. XX. P. XXXX, H. B. XXX XX B., A. X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu I. Z. H. H. Q. O., XXX XX X., V. XX, D.: XX XXX XXX, I. P. T. F., T., XXX XX Q., Z. Q. X, o zaplatenie 4.034,72 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd námietku navrhovateľa proti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporcu **z a m i e t a .**

Odporkyňa 1) **j e p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.762,23 Eur s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 1. marca 2008 do zaplatenia, a úrok z omeškania vo výške 272,49 Eur.

Odporkyňa 1) **j e p o v i n n á** nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 242 Eur (súdny poplatok) na účet navrhovateľa a vo výške 381,26 Eur (trovy právneho zastúpenia) na účet jeho právneho zástupcu.

Súd **p o v o ľ u j e** odporkyňi 1) priznanú istinu, úrok, úrok z omeškania a trovy konania splácať v 100 Eur mesačných splátkach vždy do 15-teha dňa v mesiaci počnúc mesiacom november 2015 s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

Súd návrh voči odporcovi 2) **z a m i e t a .**

Súd odporcovi 2) a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ žiada uložiť odporcom povinnosť zaplatiť mu sumu 4.034,72 Eur s príslušenstvom titulom dlhu zo zmluvy o úvere.

Odporcovia uplatnenú pohľadávku navrhovateľa uznali. Odporkyňa 1) požiadala o splátkový kalendár s tým, že je na materskej dovolenke a od októbra tohto roku by sa mohla zamestnať.

Vedľajší účastník na strane odporcov vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky a napadol uznanie dlhu odporkyňou 1) s tým, že je sofistikovane „skryté“ do dohody o splátkach, a preto mu chýba

slobodná vôľa odporkyne 1). Ide o nekalú obchodnú praktiku, ktorej nemožno v zmysle rozhodovacej činnosti súdov priznať právnu ochranu.

Podaním zo dňa 6. februára 2015 vzniesol navrhovateľ námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva na strane odporcov z dôvodu, že so vstupom vedľajšieho účastníka odporcovia nesúhlasili.

Súd konštatuje, že navrhovateľ námietku neprípustnosti vzniesol už dňa 3. decembra 2013. Uznesením č. k. 10C/106/2013-55 zo dňa 20. augusta 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/923/2014-65 zo dňa 11. novembra 2014 bol vstup vedľajšieho účastníka do konania právoplatne pripustený. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ nesprávnym spôsobom interpretuje rozhodnutia Ústavného súdu a Najvyššieho súdu, na ktoré poukazuje (sp. zn. PL. ÚS 1/2014-9 a 3Cdo/188/2012), lebo § 93 ods. 4 O.s.p. (v znení účinnom v čase vstupu vedľajšieho účastníka) neopiera vstup vedľajšieho účastníka o vyslovenie súhlasu hlavného účastníka, ale vedľajší účastník nemôže do konania vstúpiť proti vôli hlavného účastníka, teda sa vyžaduje jeho výslovný nesúhlas. Pretože námietku vzniesol navrhovateľ opakovane z rovnakých dôvodov, súd ju zamietol, lebo O.s.p. neumožňuje namietat neprípustnosť vedľajšieho účastníctva z rovnakých dôvodov v konaní viackrát.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka sa pojednávania nezúčastnil, preto konal súd v jeho neprítomnosti a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s ich písomnými podaniami účastníkov, zmluvou o spotrebnom úvere, zmluvou o postúpení pohľadávok s prílohou, dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ďalšími listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledovné:

Odporcovia uzavreli so spoločnosťou L. B., akciová spoločnosť (neskôr V. Q., T.Q..) IČO: XX XXX XXX (ďalej len „pôvodný veriteľ“) dňa 3. apríla 2006 zmluvu o spotrebnom úvere, na základe ktorej im mal pôvodný veriteľ poskytnúť sumu 4.647,15 Eur (140.000,- Sk), ktorú sa zaviazali vrátiť v 48 mesačných splátkach po 126,44 Eur (3.809,- Sk) s úrokom vo výške 12,55 % ročne. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29. februára 2008 postúpil pôvodný veriteľ pohľadávku zo zmluvy o úvere na navrhovateľa. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky, ktorá predstavuje výpis z bankového systému pôvodného veriteľa, vyplýva, že pôvodný veriteľ „ukončil“ zmluvy o úvere ku dňu 15. februára 2008, ku ktorému predstavoval dlh na istine sumu 3.762,23 Eur (113.340,87 Sk) a na úroku z omeškania sumu 272,49 Eur (8.209,09,- Sk). Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaním záväzku zo dňa 16. mája 2009 odporkyňa 1) uznala voči navrhovateľovi predmetný záväzok zo zmluvy o úvere - istinu vo výške 3.762,23 Eur.

Súd sa v prvom rade zaoberal námietkou premlčania. Úverovú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, lebo pôvodný veriteľ vystupoval pri jej uzatváraní v pozícii dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka (predmetom jeho činnosti bolo aj poskytovanie úverov) a odporcovia v pozícii spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka (podľa zmluvy nekonali v rámci svojej obchodnej ani podnikateľskej činnosti). V zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 2015 sa na spotrebiteľské zmluvy použijú vždy prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka, hoci by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Toto ustanovenie sa má pri absencii prechodných ustanovení aplikovať aj na vzťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou (rozhodnutia NS SR 3MCdo/12/2014, 3MCdo/14/2014). Preto súd v súdnej veci aplikoval na posúdenie premlčania ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 100 a nasl.) a nie Obchodného zákonníka (§ 387 a nasl.), napriek tomu, že základom právneho vzťahu účastníkov je zmluva o úvere ako tzv. absolútny obchod podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka.

Podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky predstavujúcej výpis z bankového systému došlo k „ukončeniu“ zmluvy o úvere ku dňu 15. februára 2008. Z toho vyplýva, že v tento deň musel pôvodný veriteľ „zosplatniť“ celý dlh odporcov pre neplatenie splátok, vypovedať zmluvu alebo urobiť obdobný právny úkon. V každom prípade sa týmto dňom stal splatný celý dlh odporcov a začala (odo dňa kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz) plynúť trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Tá uplynula dňa 15. októbra 2011. Pretože navrhovateľ podal návrh na súde až dňa 18.

marca 2013, je podaný po uplynutí premlčacej lehoty a námietka premlčania je dôvodná. Súd akceptoval námietku premlčania voči odporcovi 2), a preto návrh voči nemu zamietol.

Pretože odporkyňa 1) dňa 16. mája 2009 písomne uznala svoj záväzok, začala v súlade s § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka od tohto dňa plynúť nová štvorročná premlčacia doba, ktorá by uplynula až dňa 16 mája 2013. Pretože navrhovateľ podal návrh dňa 18. marca 2013, nedošlo k premlčaniu jeho pohľadávky voči odporkyňi 1). Tu treba na úkon uznania dlhu aplikovať Obchodný zákonník, napriek tomu, že sa na právny vzťah účastníkov aplikuje Občiansky zákonník, lebo v čase úkonu odporkyne § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka o prednostnej aplikácii Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské zmluvy nebol platný a účinný. Inak by došlo k pravej retroaktivite, ktorá je v právnom poriadku Slovenskej republiky neprípustná. (O pravú retroaktivitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou - s dopadom do minulosti - upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať) - z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo/98/2010 zo dňa 29. júna 2010). Ide o iný prípad ako v prípade premlčania, lebo túto zmenu právnej úpravy možno považovať len za nepravú retroaktivitu, keďže novou úpravou § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka došlo len k zmene dĺžky doby premlčania a tento právny inštitút a jeho podstata zostali zachované. Uznanie záväzku však upravuje len Obchodný zákonník, a preto by aplikovaním Občianskeho zákonníka na tento právny úkon došlo k úplnej zmene podstaty už vykonaného právneho úkonu. Pri nepravej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúcna prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona (z vyššie citovaného uznesenia Najvyššieho súdu).

Súd neprisvedčil námietke vedľajšieho účastníka, že pri podpise dohody o splátkach odporkyňa nevedela, že zároveň podpisuje aj uznanie záväzku, a že toto bolo „skryté“. Už zo samotného nadpisu listiny obsahujúcej uznanie záväzku vyplýva, že ide o dohodu o splátkovom kalendári i o uznanie záväzku. V texte dohody je uznanie záväzku navyše uvedené pod bodom 2, teda pred dohodou o splátkach, uvedenej až pod bodom 3. Súd poukazuje i na rozsah dohody a uznania, ktorá obsahuje len 1 stranu textu A4, nejde teda o rozsiahly text, pričom celý je písaný rovnakým typom a veľkosťou písma. Preto súd konštatuje, že tu nič nenasvedčuje, že by navrhovateľ chcel uznanie záväzku sofistikovane „skryť“ do dohody o splátkach. Právny dôvod záväzku - zmluva s pôvodným veriteľom označená číslom, ako aj výška záväzku je presne určená. K rovnakému právnomu záveru platnosti právneho úkonu uznania záväzku dospel i Krajský súd v Banskej Bystrici napr. v uznesení sp. zn. 15Co/28/2013 zo dňa 30. októbra 2013. Na argument vedľajšieho účastníka, že listina obsahuje tak jednostranný úkon uznania záväzku ako i dvojstranný úkon dohody o splátkach súd uvádza, že nič nevylučuje, aby boli takéto právne úkony zachytené na jednej listine, pokiaľ sa zachovajú všetky ich náležitosti vyžadované zákonom. Vedľajší účastník poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 8Mcd/1/2014 zo dňa 30. marca 2015, v ktorom je konštatovaný nedostatok slobodnej vôle dlžníka, ktorý v predmetnej veci podpísal obdobné uznanie záväzku. Toto rozhodnutie však vychádza z iného skutkového stavu, lebo v odôvodnení sú uvedené vyjadrenia dlžníka v pozícii odporcu o svojej nevedomosti o uznaní záväzku a spôsobu, akým mu bola táto listina predložená na podpis s tým, že ide iba o splátkový kalendár. Takéto skutkové okolnosti neboli v súdnej veci preukázané ani tvrdené, dokonca odporkyňa 1) na pojednávaní záväzok znovu uznala.

Uznanie záväzku teda spĺňa všetky náležitosti § 323 Obchodného zákonníka a zakladá vyvrátenú právnu domnienku, že v čase uznania záväzok odporkyne 1) voči navrhovateľovi trval (v sume 3.762,23 Eur titulom istiny). Túto domnienku možno v zmysle § 133 O.s.p. vyvrátiť, ak by v konaní vyšiel najavo opak. Pretože zo zmluvy o úvere vyplýva, že odporcom bola poskytnutá istina 4.647,15 Eur, podľa prílohy k zmluve o postúpení dlh predstavoval práve sumu 3.762,23 Eur, a ani odporkyňa nepredložila žiadne dôkazy o tom, že by jej záväzok na istine bol nižší ako je uvedený v uznaní, má súd za to, že domnienka založená uznaním záväzku nebola v konaní vyvrátená.

Preto uložil súd odporkyňi 1) zaplatiť sumu 3.762,23 Eur titulom istiny s príslušným úrokom z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.) vyčísleným jednak

kapitalizovanou sumou 272,49 Eur bankovým systémom pôvodného veriteľa ku dňu 15. februára 2008, a od 1. marca 2008 z istiny do zaplatenia.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ bol vo vzťahu k odporkyni 1) úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok (242 Eur) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 762,78 Eur (za 4 úkony právnej služby po 151,05 Eur - prevzatie a príprava vecí, podanie návrhu, vyjadrenie k podaniu vedľajšieho účastníka a účasť na pojednávaní s režijnými paušálmi po 7,21 Eur, 7,81 Eur, 8,04 Eur a 8,39 Eur, všetko zvýšené o DPH 20 %). Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia za písomné podanie protistrane - pokus o zmier, lebo ho nepovažoval za účelný, pretože navrhovateľ mal voči odporkyni 1) splatnú pohľadávku a nič mu nebránilo podať návrh na súd bez predchádzajúceho pokusu o zmier. Za neúčelné považoval súd aj odvolanie proti uzneseniu 10C/106/2013-55 zo dňa 20. augusta 2014, ktorým súd pripustil účasť vedľajšieho účastníka na strane odporcov v konaní, lebo odvolací súd uznesenie potvrdil a navrhovateľ bol zo svojim odvolaním neúspešný. Ak je účastník konania s niektorým zo svojich procesných podaní v priebehu konania neúspešný, nemožno mu napriek jeho úspechu vo veci samej priznať ako náhradu účelne vynaložených trov konania odmenu zaplatenú advokátovi za vykonanie takéhoto úkonu. Opačný záver by viedol k absurdnému dôsledku, že by účastník mohol robiť v konaní viaceré nedôvodné procesné podania a za každé by mu patrila náhrada trov v podobe odmeny advokáta bez ohľadu na to, či by bol ním úspešný, čo by viedlo k neúmernému zvyšovaniu trov konania. Súd nepriznal navrhovateľovi ani náhradu trov za opakovanú námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva zo dňa 28. januára 2015, po tom, čo prvú súd skorším uznesením zamietol a jej opätovné podanie, navyše z dôvodov, s ktorými sa už súdy zaoberali, nemožno považovať za účelné.

Vo vzťahu k odporcovi 2) bol navrhovateľ v celom rozsahu neúspešný, a preto má odporca 2) voči nemu právo na náhradu trov konania. Odporca 2) však náhradu nežiadal (ani mu podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli), preto mu ich súd priznať nemohol.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. náhradu trov konania nepriznal. Vedľajší účastník zdieľa procesný (ne)úspech účastníka, na strane ktorého vystupuje. Pretože vedľajší účastník vstúpil do konania na podporu oboch odporcov, neúspech odporkyne 1) anuloval úspech odporcu 2).

V reakcii na žiadosť odporkyne 1) o splátky si súd preveril jej tvrdenia o jej pomeroch. Lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že odporkyňa 1) je v súčasnosti nezamestnaná, a preto súd rozhodol o uhradení dlhu navrhovateľovi v splátkach po 100 Eur mesačne. Súd zároveň rozhodol o tom, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, písomne trojmo (inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa) prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, ako má odvolací súd rozhodnúť.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla spôsobiť nesprávne rozhodnutie,
- c) súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.